

2013 Yükseköğretim Yasa Taslağına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri: Ahi Evran Üniversitesi Örneği

Opinions of Academic Staff about 2013 Higher Education Law Draft: The Case of Ahi Evran University

Sultan Selen YAZGÜNOĞLU, M. Çağatay ÖZDEMİR

ÖZ

Bu araştırmanın amacı yükseköğretim yasa taslağına ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerini belirlemektir. Araştırmada tarama modeli kullanılmış olup çalışma, Ahi Evran Üniversitesi'nde görev yapan 61 öğretim elemanı ile yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak "YÖK Yasa Tasarısına İlişkin Görüşler Anketi" kullanılmış ve ölçme aracının iç tutarlılık güvenilirliği için Cronbach alfa katsayısı hesaplanmış ve bu değer ,723 olarak bulunmuştur. Araştırma sonucunda, öğretim üyelerine ücretli araştırma izni verilmesinin öğretim elemanlarının en olumlu değerlendirdikleri madde olduğu ortaya çıkmıştır. Ayrıca öğretim elemanları, akademik performans ölçütlerinin neler olduğunun yasada açıkça ifade edilmesini gerekli görmekte-dirler.

Anahtar Sözcükler: Yükseköğretim, Yasa taslağı, Öğretim elemanı

ABSTRACT

The aim of this study is to determine the opinions of academic staff about the higher education law draft. Survey model is used in this study as we aimed to describe existing facts as they are. The study was conducted with 61 academic staff from Ahi Evran University in Turkey. In this study ' the opinions about the law draft of Higher Education Council survey is used as the data collecting tool and the internal accuracy was measured using Cronbach's Alpha reliability (the result was 723). The study showed that "paid study leave for instructors" is perceived as the best article among academic staff. Besides, academic staff believe that it is necessary to include the clear description of the performance criteria of the academic staff in the law.

Keywords: Higher education, Law draft, Academic staff

GİRİŞ

Tüm gelişmiş ülkeler geçmişten günümüze yükseköğretimi daha özeldir üniversiteleri hem demokrasinin tam olarak gerçekleşebilmesi adına bireylerin eğitimi için hem de uluslar arası platformda liderliği elde tutabilmek için itici güç olarak kullanmışlardır (Tuncer, 2012). 4.11.1981 tarihinde kabul edilen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'na göre üniversite, "bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip yüksek düzeyde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapan; fakülte, enstitü, yüksekokul ve benzeri kuruluş ve birimlerden oluşan bir yükseköğretim kurumu" olarak tanımlanmaktadır.

Bu kanun üniversiteleri ağırlıklı olarak lisans eğitimi veren kurumlar olarak değerlendirmiş ve lisansüstü eğitimi yürüten enstitüler yasaya sonradan eklenmiştir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) oluşturulduğunda, üniversitelerimizin sayısının 27 olduğu bilinmektedir. Aradan geçen 30 yıl içerisinde, özellikle son yıllarda kurulan yeni devlet ve vakıf üniversiteleri ile üniversitelerimizin sayısı yaklaşık altı kat artış göstermiştir. Bu sayısal artışın Yükseköğretim Kuruluna yeni sorumluluklar getirmesi bir yana, sistemin pek çok alanında yurt içi ve yurt dışındaki gelişmelere cevap verecek kuramsal ve kurumsal değişikliğin zamanında gerçekleşmemesi ülkemiz için geciken reform maliyetini artırmaktadır (YÖK, 2011; Acar, 2012).

Sultan Selen YAZGÜNOĞLU

Ahi Evran Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Kırşehir, Türkiye
Ahi Evran University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Kırşehir, Turkey

M. Çağatay ÖZDEMİR (✉)

Gazi Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Ankara, Türkiye
Gazi University, Faculty of Education, Department of Educational Sciences, Ankara, Turkey
cagatay@gazi.edu.tr

Geliş Tarihi/Received : 21.04.2013

Kabul Tarihi/Accepted : 16.05.2013

Ülkelerin bilgi toplumu olabilmesinde diğer bütün kurum ve organizasyonlardan daha fazla görev ve sorumluluk, üniversitelere düşmektedir. Bilginin üretildiği yer üniversitedir (Aktan, 2004; Özipek, 2004: 24). Üniversite denildiği zaman düşüncelerin özgürce ifade edilebildiği, sorgulandığı, bilimsel ve teknolojik yeniliklerin üretildiği, eleştirildiği, yanlışlandığı veya reddedildiği mekânlar akla gelmektedir (Özipek, 2004: 24; Yıldırım & Duman, 2004: 84). İdeal bir üniversitede olması gereken temel ilkeler ve kurumlar şu şekilde sıralanabilir (Aktan, 2004):

- Bilimsellik
- Akademik özgürlük
- Akademik özerklik
- Demokratik yönetim
- Akademik kalite
- Akademik ahlâk ve liyakat
- Akademik rekabet
- Akademik hareketlilik
- Sosyal sorumluluk
- Üniversite-sanayi işbirliği

Üniversiteleri diğer eğitim kurumlarından ayıran en önemli özelliklerden biri öğrenciler için öğrenme özgürlüğü ve akademik personel için ise öğretme ve araştırma özgürlüğü sağlamasıdır. UNESCO tarafından 1998 yılında gerçekleştirilen Dünya Yüksek Eğitim Konferansı'nda akademik özgürlük, "akademik topluluğun, yani bilim adamları, öğretmenler ve öğrencilerin, kendi bilimsel aktivitelerini herhangi bir dış baskı olmaksızın kendi belirledikleri çerçevede içinde etik kurullara ve uluslar arası standartlara uygun bir biçimde izleyebilme özgürlüğü" olarak tanımlanmıştır (Akt: Özipek, 2004: 29). Yani bir akademisyen, yaptığı çalışmalarda birilerinin tepkisini çekmeyi göze alarak hatta bu duruma aldırış etmeyerek hakikate ulaşma çabasında olmalıdır. Dolayısıyla akademisyenler toplumda genel olarak kabul gören görüşlere, anlayışlara veya siyasi iktidarların politikalarına aykırı olabilecek görüş ve ifadelerinden dolayı herhangi bir yasal baskıya, yaptırıma maruz kalmayacaklarından emin olmalıdırlar. Ancak böyle bir ortamda akademik özgürlükten söz etmek mümkün görülebilmektedir.

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD-Organisation for Economic Co-operation and Development) 2003 yılında "Education Policy Analysis" (Eğitim Politikası Analizi) isimli çalışmada üniversite özerkliği şu sekiz kriter temelinde ele alınmıştır (Akt: Yavuz, 2012):

- Kendi binalarına sahip olma
- Kredi kuruluşlarından ödünç kredi alma
- Bütçesini hedeflerine göre kullanma
- Akademik yapı ve ders içeriğini oluşturma
- Personel istihdamı ve işten çıkarma hakkı
- Personelin maaşlarını belirleme

- Öğrenci kontenjanını belirleme
- Harç ücretlerini belirleme

Yavuz (2012) OECD'nin bu kriterlerine göre yaptığı değerlendirme sonucunda Türkiye'de devlet üniversitelerinin sadece üç kriteri (akademik yapı ve ders içeriğini oluşturma, personel istihdamı ve işten çıkarma hakkı, öğrenci kontenjanını belirleme) kısmî düzeyde karşıladığını ifade etmektedir.

Üniversitelerde rekabet ve işbirliği kavramı literatürde sıklıkla tartışılan başlıklardan bir diğeridir. Yükseköğretimde rekabet ve işbirliği üniversitelerde mükemmelliğe ulaşma arayışının birer sonucudur. Rekabetin, kritik değerleri ve dengeleri olmalıdır. Yükseköğretim kurumları arasında sosyal çatlakların büyümesi, geniş tabanlı eğitim ihtiyacının göz ardı edilmesi, fon arayışında üniversitenin ticarileşmesi tehlikesi ve rekabet için rekabet riskli durumlar olarak görülmektedir (Günay, 2011). Diğer bir deyişle rekabet ve işbirliği dengeli bir şekilde yürütüldüğünde gelişimi sağlayabileceği gibi aşırıya kaçıldığında pek çok problemi de beraberinde getirebilmektedir. YÖK'ün (2011) yükseköğretimin yeniden yapılandırılmasına ilişkin yaptığı açıklamada rekabetin, hem kurumsal düzeyde diğer yükseköğretim kurumlarıyla, hem de kurum içinde yenilenmenin ve gelişmenin itici gücü olarak önemi vurgulanmıştır.

Aktan (2007) dünyada yükseköğretim sektörünü ve kurumlarını etkileyen başlıca dinamikleri şu şekilde sıralamıştır:

- Az gelişmiş ülkelerde ve gelişmekte olan ülkelerde nüfus artışı
- Globalleşme
- Bilgi toplumu
- Yeni temel teknolojiler
- Devlet reformları, devletin küçülmesi ve yeniden yapılandırılması, iyi yönetim uygulamaları
- Artan rekabet
- Yükseköğretime talebin sürekli artma eğiliminde olması
- İngilizce'nin global dil özelliğine sahip olması

Aktan'a (2004) göre bilgi toplumuna ulaşmanın "otoyolu" üniversitelerdir. Yükseköğretim Kurulu'nun kuruluşundan bu yana dünyada ve ülkemizde gerçekleşen köklü değişiklikler bu kurumun kendini yenilemesi ihtiyacını beraberinde getirmiştir. Yasanın yenilenerek sorunlara çözüm getirmesi, uygulamadaki olumsuzlukları ve boşlukları gidermesi pek çok bilim insanı tarafından destek gören bir düşüncedir (Acar, 2012; Açıköz, 2012; Akan, 2012; Elmas, 2012; Ergüder, 2012; Güçlü, 2012; Özer, 2012; Balaban, 2012).

Yükseköğretim sisteminin; çeşitlilik, kurumsal özerklik ve hesap verebilirlik, performans değerlendirmesi ve rekabet, mali esneklik ve çok kaynaklı gelir yapısı, kalite güvencesi temel prensipleri üzerine inşa edilmesi amaçlanmıştır (YÖK, 2011).

Dünyada üniversiteler tarihine bakıldığı zaman en önemli sorunlardan birinin yüksek öğrenim ile araştırma arasında bağ kurma sorunu olduğu dikkat çekmektedir. Yüksek öğretimin

dünyadan soyutlanmış kapalı bir kutu gibi görünmemesi gerektiği, yükseköğretimi ilgilendiren problemlerin araştırmalara konu edilmesi gözden kaçırılmaması gereken bir nokta olarak ifade edilmektedir (Charle & Verger, 2005: 157).

YÖK tarafından Mart 2011 tarihinde gündeme getirilen yükseköğretimin yeniden yapılandırılması çalışmalarının sonucunda, Eylül 2012 tarihinde yeni bir yükseköğretim yasasına doğru çalışmalar başlamış ve Kasım 2012'de yeni yasa taslağı önerisi kamuoyuna sunulmuştur. Bu taslak metin üzerinden, üniversiteler tarafından pek çok görüş ortaya konulmuştur. Olumsuz tepki alan bazı maddeler değiştirilerek Ocak 2013'de yeni bir yasa taslağı önerisi eleştirilere açılmıştır.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Günümüzde bir yükseköğretim kurumunun gelişmesi, akademik personelin nitelikleri, akademik hakları ve çalışma koşulları ile yakından ilgiliyken; üniversitenin saygınlığı da başarılı bölüm ve birimleri ile bu birimlerdeki dünya çapında meşhur olan öğretim üyeleri ve araştırmacıları ile sağlanmaktadır (Artut, 2008; Marangoz, 2004: 172). Dolayısıyla üniversiteyi ilgilendiren her konuda, üniversitede çalışan tüm öğretim elemanlarının görüşleri son derece önemli görülmektedir. Yapılan araştırmanın, 2013 Yükseköğretim Yasa Taslağına yönelik olmasının yanı sıra bundan sonra yapılacak olan yasa çalışmalarına veri kaynağı oluşturacağı düşünülmektedir. Bu araştırmanın amacı yükseköğretim yasa taslağına ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerini ortaya koymaktır.

YÖNTEM

Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Tarama modellerinde araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılmaktadır. Onları, herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmemektedir (Karasar, 2012: 75).

Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 'YÖK Yasa Tasarısına İlişkin Görüşler Anketi' kullanılmıştır. YÖK tarafından hazırlanan yasa taslağı metinleri, üniversitelerin bu metinlerle ilişkili görüşleri ve konu ile ilgili alanyazın incelenerek 28 maddelik madde havuzu oluşturulmuş ve maddelerin kapsam geçerliği için uzman görüşüne başvurulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda maddeler düzenlenerek, bazı maddelerin çıkarılmasına ve bazılarının değiştirilerek düzeltilmesine karar verilmiştir. Anket 21 madde olarak uygulamaya hazır şekline getirilmiştir. Anket, Ahi Evran Üniversitesi bünyesinde çalışan öğretim elemanlarından 299'una kurumun resmi yollarıyla gönderilmiştir. Öğretim elemanlarından 61'i araştırmaya katılmış ve anketi yanıtlamıştır. Beşli Likert tipindeki anketin iç tutarlılık güvenilirliği için Cronbach alfa katsayısı hesaplanmış ve bu değer, 723 olarak bulunmuştur. Kalaycı'nın (2010: 405) belirttiğine göre $0.60 \leq \alpha \leq 0.80$ ise ölçek oldukça güvenilir olarak kabul edilmektedir. Ölçme aracında her bir maddenin ortalamalarının ne anlama geldiğini belirlemek üzere aralık değerleri hesaplanmıştır. Bu hesaplamada, ankette yer alan aralıkların eşit olduğundan hareketle $(n-1/n) 5-1/5=0.80$ aralık değer olarak bulunmuştur. Bu aralık değerden yola çıkarak ortalama değerlerin anlamları aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 1: Ölçme Aracının Aralık Değerlerine Göre İsimlendirilmesi

Maddelerin Puanlandırılması		
Verilen ağırlık	Nitelik grupları	Sınırı
1	Hiç Katılmıyorum	1,00-1,80
2	Katılmıyorum	1,81-2,60
3	Kısmen Katılıyorum	2,61-3,40
4	Katılıyorum	3,41-4,20
5	Tamamen Katılıyorum	4,21-5,00

Verilerin analizinde frekans ve yüzde hesaplamaları kullanılmıştır. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının demografik özellikleri aşağıda tablolaştırılarak verilmiştir.

Tablo 2.1: Öğretim Elemanlarının Kıdeme Göre Dağılımları

Kıdem	n	%
1-5 yıl	33	54,10
6-10 yıl	11	18,00
11-15 yıl	6	9,80
16 ve üzeri	11	18,00
Toplam	61	100,00

Tablo 2.1'de görüldüğü gibi araştırmaya katılan 61 akademisyenin %54,10'u (n=33) 1-5 yıl arası kıdeme sahip, %18,00'i (n=11) 6-10 yıl arası, %9,80'i (n=6) 11-15 yıl arası ve %18,00'i (n=11) 16 ve üzeri yıl kıdeme sahiptir. Araştırmaya katılan akademisyenlerin çoğunluğunu 1-5 yıl arası kıdeme sahip olanların oluşturduğu söylenebilir.

Tablo 2.2: Öğretim Elemanlarının Cinsiyete Göre Dağılımları

Cinsiyet	n	%
Kadın	20	32,80
Erkek	41	67,20
Toplam	61	100,00

Tablo 2.2'de görüldüğü gibi öğretim elemanlarının %32,80'i (n=20) kadın iken, %67,20'si (n=41) erkektir. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarından erkeklerin sayısı kadınlara göre oldukça fazladır.

Tablo 2.3'te görüldüğü gibi öğretim elemanlarının %32,80'i (n=20) kadın iken, %67,20'si (n=41) erkektir. Bu öğretim elemanlarının %9,80'i (n=6) doçent, %19,70'i (n=12) yardımcı doçent, %41,00'i (n=25) öğretim görevlisi, %3,30'u (n=2) araştırma görevlisi doktor, %19,70'i (n=12) araştırma görevlisi ve %6,60'i (n=4) okutmandır.

BULGULAR ve TARTIŞMA

Öğretim elemanlarının yükseköğretim yasa taslağından haberdar olup olmama durumları, haberdar olanların hangi yolla bilgi sahibi olduklarına ilişkin yüzde ve frekans değerleri Tablo 3'te verilmiştir.

Tablo 3'te görüldüğü gibi öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu (%54,10, n=33) yeni yasa taslağından haberdar olduklarını ifade etmişlerdir. Öğretim elemanlarının %44,30'u (n=27) ise yeni yasa taslağından kısmen haberdar olduklarını ifade etmişlerdir. Bunun yanı sıra araştırmaya katılan öğretim elemanları içinden yalnızca 1 kişi yasa taslağından haberdar olmadığını ifade etmiştir. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğunun tamamen veya kısmen de olsa yasa taslağına ilişkin bilgi sahibi olmaları önemli ve dikkat çekici bir bulgu olarak değerlendirilebilir.

Öğretim elemanları, yasa taslağından büyük oranda (%72,10, n=44) basın yoluyla haberdar olduklarını ifade etmişlerdir. Öğ-

Tablo 2.3: Öğretim Elemanlarının Unvana Göre Dağılımları

Unvan	n	%
Prof.	0	0
Doç.	6	9,80
Yrd. Doç.	12	19,70
Öğr. Gör.	25	41,00
Arş. Gör. Dr.	2	3,30
Arş. Gör.	12	19,70
Okutman	4	6,60
Toplam	61	100,00

Tablo 3: Öğretim Elemanlarının Yasa Taslağından Haberdar Olma Durumları

Yasa Taslağından Haberdar Olma Durumu	n	%
Evet	33	54,10
Kısmen	27	44,30
Hayır	1	1,60
Toplam	61	100,00
Hangi Yolla Haberdar Olunduğu	n	%
Basından	44	72,10
Meslektaştan	13	21,30
Diğer	4	6,60
Toplam	61	100,00

Tablo 4: Öğretim Elemanlarının 1. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
1. Yasa tasarısının YÖK öncülüğünde hazırlanmasını uygun buluyorum.	13,1	8	26,2	16	45,9	28	13,1	8	1,6	1	3,36

retim elemanlarının %21,30'u (n=13) ise meslektaşlarından bu bilgiyi edindiklerini dile getirmişlerdir.

Öğretim elemanlarının yükseköğretim yasa taslağına ilişkin görüşlerinin dağılımı ile ilgili yüzde, frekans ve aritmetik ortalama değerler anket maddelerine göre tablolaştırılarak (Tablo 4-23) sunulmuştur.

Tablo 4'te görüldüğü gibi araştırmaya katılan öğretim elemanları "Yasa tasarısının YÖK öncülüğünde hazırlanmasını uygun buluyorum." maddesine (madde 1) kısmen katılmaktadırlar (=3,36). Araştırmanın bu bulgusunun aksine literatürde farklı görüşlere de rastlanmaktadır. Ergüder (2012) yükseköğretimde yeni bir yapılanmaya fırsat sağlayacak yasayı, bu yeni yapılanmadan en çok etkilenen kurum olan Yükseköğretim Kurulu'nun hazırlamaya öncülük etmesini son derece sakıncalı bulduğunu ifade etmektedir. Benzer şekilde Güçlü (2012), YÖK yasasını YÖK'ün hazırlamasını "Hangi kurum kendi yetkilerini devreder ya da kendi kendini fesheder ki, biz bunu YÖK'ten bekliyoruz" sözleriyle eleştirmektedir. Balaban (2012) taslakta yapılması düşünülen değişiklikler için dünyadaki hangi akademik uygulamaların örnek alındığının açıklanmamış olmasını ve taslakta hiçbir akademik çalışmaya atf yapılmamasını olumsuz bir durum olarak değerlendirmektedir.

Tablo 5'te görüldüğü gibi öğretim elemanlarının anket maddeleri içinde olumsuz olarak değerlendirdikleri bu maddeye (=2,43) öğretim elemanlarının hiç biri 'Tamamen Katlıyorum' yanıtını vermezken %36,1'i 'Katılmıyorum', %16,4'ü, 'Hiç Katılmıyorum' yanıtını vermişlerdir. Bu bulgudan yola çıkarak öğretim elemanlarının yükseköğretim yasasında özlük haklarının net olarak ifade edilmesini istediği yorumu yapılabilmektedir. Küçükcan ve Gür (2009) akademik özgürlük ve özlük hakları konusundaki sorunların, Türkiye'yi öğretim üyeleri için cazip kıldığını ifade etmişlerdir.

Tablo 6'da görüldüğü gibi 'Üniversitede idari görevi olan elemanların faaliyet puanı hesaplanırken birimlerinde çalışan öğretim elemanlarının önceki yıllara göre akademik faaliyet puanı ortalamalarındaki artışın dikkate alınması yerinde bir düzenlemedir.' maddesi (madde 3) = 3,39 ortalama ile öğretim elemanlarının kısmen katıldıkları bir görüşü içermektedir. Bu maddeye öğretim elemanlarının %32,8'i 'Katlıyorum', %34,4'ü 'Kısmen Katlıyorum' şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretim elemanları, idarecilerin faaliyet puanı hesaplanırken, birimlerinde çalışan öğretim elemanlarını ne kadar bilimsel çalışmaya motive ettiğinin, elemanlarına bilimsel çalışmalar için ne kadar fırsat sunduğunun dikkate alınması gerektiğini önemsemişlerdir. Dolayısıyla yasa taslağındaki bu maddeyi kısmen olumlu olarak değerlendirmişlerdir.

Tablo 7'de yer alan 'Bu yasa taslağı ile üniversitelerin daha özerk olacağını düşünüyorum.' maddesine (madde 4, =2,57)

öğretim elemanlarının genel olarak katılmadıkları görülmektedir. Bu maddeye öğretim elemanlarının %32,8'i 'Katılmıyorum' %36,1'i, 'Kısmen Katılıyorum', %14,8'i ise 'Hiç Katılmıyorum' şeklinde yanıt vermişlerdir. Bu yasa taslağı hazırlanırken *kurumsal özerklik* ilkesi temel ilkeler arasında yer alan ilkelerdendir. Fakat öğretim elemanlarının bu yasa ile özerkliğin artmayacağını düşünmeleri ilgili makamlarca değerlendirilmesi gereken önemli bir bulgu olarak görülmektedir. Bu bulguyu destekler nitelikte, Muğla Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nün (2012) kanun taslağına ilişkin görüşlerini kamuoyu ile paylaştığı yazıda yasa taslağında öngörülen üniversite yapısının idarî özerklikten uzak olduğu görüşü ifade edilmiştir. Tuncer (2012), yükseköğretim yasasının kurumları daha özgürlükçü ancak aynı zamanda kamusal yönlerinin de korunduğu bir anlayışta düzenlenmesi gerektiğini ifade etmiştir. Yasa taslağında üniversitelerin özerkliği olgusunun somutlaştırıldığı ve yükseköğretim kurumları ile devletin iş birliğinin öngörüldüğünü vurgulamıştır. Özerklik kavramının net olarak açıklanıp sınırlarının belirlenmesinin gerektiğini savunmuştur.

Tablo 8'e göre 'Öğretim üyelerine ücretli araştırma izni verilmesini olumlu buluyorum.' maddesi (madde 5) öğretim eleman-

larının yasa maddeleri arasında en olumlu değerlendirdikleri maddedir (= 4,36). Bu maddeye öğretim elemanlarının %49,2'si 'Tamamen Katılıyorum', %37,7'si 'Katılıyorum' yanıtını vermişlerdir. Bu maddeye hiçbir öğretim elemanı "Katılmıyorum" veya 'Hiç Katılmıyorum' yanıtını vermemiştir. Bu durum öğretim üyelerinin bilimsel çalışmalarını verimli olarak sürdürebilmeleri için ücretli araştırma izni verilmesine ihtiyaç duyduklarını, bu uygulamanın olumlu sonuçları olacağını düşündükleri şeklinde yorumlanabilir. Tuncer (2012)'e göre akademik meslek yorucu ve yıpratıcı bir süreç olarak klasik çalışma şartlarından farklı görülmektedir. Akademik mesleğin farklılığı belirli standart özelliklerinden çok bireysel niteliklerin, becerilerin ve merakın aktif rol oynamasıdır. Bu açıdan akademisyenlerin kişisel gelişimlerine odaklanabilmeleri, kişisel ilgi ve merak alanlarında gelişebilmeleri son derece önemli görülmektedir. Bu bağlamda Tuncer (2012), birçok Avrupa ülkesinde uygulanmakta olan ve yasa taslağında yer alan maaşlı izin hakkını olumlu bir madde olarak değerlendirmektedir. Bu görüş, araştırma bulgusunu da destekler niteliktedir.

Tablo 9'a göre 'Özel üniversitelerin kurulmasına olanak sağlayan düzenlemeleri uygun buluyorum.' maddesi (madde 6)

Tablo 5: Öğretim Elemanlarının 2. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
2. Yasa tasarısında öğretim elemanlarının özlük hakları net olarak ifade edilmiştir.	0	0	11,5	7	36,1	22	36,1	22	16,4	10	2,43

Tablo 6: Öğretim Elemanlarının 3. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
3. Üniversitede idari görevi olan elemanların faaliyet puanı hesaplanırken birimlerinde çalışan öğretim elemanlarının önceki yıllara göre akademik faaliyet puanı ortalamalarındaki artışın dikkate alınması yerinde bir düzenlemedir.	14,8	9	32,8	20	34,4	21	13,1	8	4,9	3	3,39

Tablo 7: Öğretim Elemanlarının 4. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
4. Bu yasa taslağı ile üniversitelerin daha özerk olacağını düşünüyorum.	3,3	2	13,1	8	36,1	22	32,8	20	14,8	9	2,57

Tablo 8: Öğretim Elemanlarının 5. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
5. Öğretim üyelerine ücretli araştırma izni verilmesini olumlu buluyorum.	49,2	30	37,7	23	13,1	8	0	0	0	0	4,36

öğretim elemanlarının ortalama olarak 'Katlıyorum' düzeyinde görüş bildirdikleri bir maddedir (=3,56). Bu maddeye öğretim elemanlarının %42,6'sı 'Kısmen Katlıyorum', %34,4'ü 'Katlıyorum', %14,8'i ise 'Tamamen Katlıyorum' yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğretim elemanları, ülkemizde özel üniversitelerin kurulmasını ve bu girişimlerin desteklenmesini olumlu olarak değerlendirmektedirler. Araştırma bulguları ile örtüşen şekilde Küçükcan ve Gür (2009) yükseköğretimde kapasite artırımı için özel üniversitelerin kurulmasına destek verilmesinin gerekliliğini ifade etmişlerdir. Vakıf üniversitelerinin büyük şehirler dışında da açılmaya başlamasını olumlu bir gelişme olarak değerlendirmişlerdir. Özel üniversitelerin varlığı; misyonları, kuruluş gerekçeleri, yönetim tarzları, personel rejimleri, eğitim tarzları ve içerikleri birbirinden farklı pek çok yükseköğretim kurumunun kurulmasına imkân verecektir. Küçükcan ve Gür'e (2009) göre bu durum hem üniversitelerde okuyacak öğrenci sayısını arttıracak hem de üniversiteler arasındaki rekabeti arttıracaktır. Özel üniversitelerin; mezunlarını piyasada istihdam edebilmek için toplum ve piyasa arasındaki ilişkiyi güçlendirmeye de katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Tablo 10'da görüldüğü gibi 'Yardımcı doçentliğe atanmada bilim alanı bir yabancı dille ilgili olan adayların, bu alandaki yabancı dil sınavından yüz tam puan üzerinden en az doksan puan almış olma şartı aranmasını uygun buluyorum.' maddesi (madde 7) öğretim elemanlarının genel olarak 'Katlıyorum' aralığında görüş bildirdikleri bir maddedir (=3,41). Bu maddeye öğretim elemanlarının %24,6'sı 'Katlıyorum' ve %27,9'u ise 'Tamamen Katlıyorum' şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgu ışığında

öğretim elemanlarının, alanı yabancı dil olan meslektaşlarının yardımcı doçentliğe atanma kriterlerinde dil puanlarının en az 90 olmasını uygun gördükleri ifade edilebilir.

Tablo 11'de görüldüğü gibi 'Yardımcı doçentliğe atanma kriterleri için belirlenen en az 60 yabancı dil puanı alma sınırını uygun buluyorum.' maddesi = 2,87 olduğu için öğretim elemanlarının 'Kısmen Katlıyorum' aralığında görüş bildirdikleri bir maddedir. Bu maddeye öğretim elemanlarının %27,9'u 'Katlıyorum' ve %18'i 'Kısmen Katlıyorum' şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu bulgu doğrultusunda öğretim elemanlarının yardımcı doçentliğe atanma kriterleri arasındaki yabancı dil ile ilgili kriteri kısmen uygun buldukları ifade edilebilir.

Tablo 12'de görüldüğü gibi 'Doçentliğe atanma kriterleri için belirlenen en az 65 yabancı dil puanı alma sınırını uygun buluyorum.' maddesi öğretim elemanlarının genel olarak 'Kısmen Katlıyorum' aralığında görüş bildirdikleri bir maddedir (= 3,15). Bu maddeye öğretim elemanlarının %31,1'i 'Katlıyorum', %26,2'si 'Katılmıyorum' ve %14,8'i 'Kısmen Katlıyorum' yanıtını vermişlerdir. Yükseköğretim yasasına ilişkin yükselme ve atama kriterleri arasında en çok tartışılan konulardan biri de öğretim elemanlarının alması beklenen yabancı dil puanlarıdır. Araştırma bulgusundan yola çıkarak doçentliğe atanma kriterleri arasında bulunan yabancı dil puanının en az 65 olma şartını, araştırmaya katılan öğretim elemanlarının kısmen uygun buldukları ifade edilebilir.

Tablo 13'te görüldüğü gibi 'Üniversite konseyi uygulamasını üniversitenin özzerkliliğini arttıracak bir girişim olarak değerlendirildi'

Tablo 9: Öğretim Elemanlarının 6. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
6. Özel üniversitelerin kurulmasına olanak sağlayan düzenlemeleri uygun buluyorum.	14,8	9	34,4	21	42,6	26	8,2	5	0	0	3,56

Tablo 10: Öğretim Elemanlarının 7. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
7. Yardımcı doçentliğe atanmada bilim alanı bir yabancı dille ilgili olan adayların, bu alandaki yabancı dil sınavından yüz tam puan üzerinden en az doksan puan almış olma şartı aranmasını uygun buluyorum.	27,9	17	24,6	15	23,0	14	9,8	6	14,8	9	3,41

Tablo 11: Öğretim Elemanlarının 8. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
8. Yardımcı doçentliğe atanma kriterleri için belirlenen en az 60 yabancı dil puanı alma sınırını uygun buluyorum.	11,5	7	27,9	17	18,0	11	21,3	13	21,3	13	2,87

riyorum.’ maddesi öğretim elemanlarının ‘Kısmen Katlıyorum’ aralığında görüş bildirdikleri bir maddedir (=2,95). Bu maddeye öğretim elemanlarının %37,7’si ‘Kısmen Katlıyorum’, %23’ü ‘Katlıyorum’ ve %18’i ‘Katılmıyorum’ yanıtını vermişlerdir.

Tablo 14’te görüldüğü gibi ‘Üniversite konseyine, Bakanlar Kurulu tarafından 2 üye seçilmesini uygun buluyorum.’ maddesine (madde 11) öğretim elemanlarının %34,4’ü ‘Hiç Katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmişlerdir (=2,25). Araştırmaya katılan öğretim elemanlarından yalnızca %1,6’sı bu maddeye ‘Tamamen Katlıyorum’ şeklinde görüş bildirmiştir. Öğretim elemanları üniversite konseyine Bakanlar Kurulu tarafından iki üye seçilmesini uygun bulmamaktadırlar. Benzer şekilde ‘Konsey üyelerinden ikisinin Yükseköğretim Kurulu tarafından atanmasını uygun buluyorum.’ maddesine de (madde 12) öğretim elemanlarının geneli katılmamaktadır (=2,87). Öğretim elemanlarının, bu durumu üniversitenin bağımsız kararlar alabilmesine bir sınırlama olarak değerlendirdikleri düşünülebilmektedir.

Tablo 15’te görüldüğü gibi ‘Öğretim elemanlarının atama ve yükselme kriterlerinin tüm üniversitelerde ortak olmasını uygun buluyorum.’ maddesi (madde 13) öğretim elemanlarının yüksek oranda katıldıkları bir maddedir (= 3,77). Araştırmaya katılan akademisyenlerin %36,1’i ‘Tamamen Katlıyorum’, %34,4’ü ise “Katlıyorum” şeklinde görüş bildirmişlerdir. Yani öğretim elemanları atama ve yükselme ölçütlerinde ülke çapında belli bir standardın olmasını olumlu olarak değerlendirmektedirler.

Tablo 16’da görülmekte olan ‘Yükseköğretim kurulunun akademik performans ölçütlerine taslakta yer vermemesini uygun buluyorum.’ maddesi (madde 14) anket maddeleri arasında en düşük ortalamaya (= 2,21) sahip maddedir. Bu maddeye öğretim elemanlarının yalnızca %3,3’ü ‘Tamamen Katlıyorum’ şeklinde yanıt vermiştir. Öğretim elemanlarının %29,5’i ‘Katılmıyorum’ ve %32,8’i ‘Hiç Katılmıyorum’ şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu durumda öğretim elemanlarının, akademik performans ölçütlerinin neler olduğunun yasada açıkça ifade edilmesini

Tablo 12: Öğretim Elemanlarının 9. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
9. Doçentliğe atanma kriterleri için belirlenen en az 65 yabancı dil puanı alma sınırını uygun buluyorum.	16,4	10	31,1	19	14,8	9	26,2	16	11,5	7	3,15

Tablo 13: Öğretim Elemanlarının 10. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
10. Üniversite konseyi uygulamasını üniversitenin özekliğini arttıracak bir girişim olarak değerlendiriyorum.	8,2	5	23,0	14	37,7	23	18,0	11	13,1	8	2,95

Tablo 14: Öğretim Elemanlarının 11. ve 12. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
11. Üniversite konseyine, Bakanlar Kurulu tarafından 2 üye seçilmesini uygun buluyorum.	1,6	1	14,8	9	24,6	15	24,6	15	34,4	21	2,25
12. Konsey üyelerinden ikisinin Yükseköğretim Kurulu tarafından atanmasını uygun buluyorum.	3,3	2	27,9	17	34,4	21	21,3	13	13,1	8	2,87

Tablo 15: Öğretim Elemanlarının 13. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
13. Öğretim elemanlarının atama ve yükselme kriterlerinin tüm üniversitelerde ortak olmasını uygun buluyorum.	36,1	22	34,4	21	11,5	7	6,6	4	11,5	7	3,77

istedikleri yorumu yapılabilir. Bu bulgu ile ilişkili olarak değerlendirilebilecek olan Muğla Üniversitesi Sosyoloji Bölümü'nün (2012) yasa taslağına ilişkin görüşlerinde akademisyenlerin nicel akademik performans ölçütleriyle denetlenmeye çalışılması eleştirilmiştir. Bu durumun, akademisyenleri nitelikli çalışmalar yapmaktan alıkoyacağını ifade etmişlerdir.

Tablo 17'de görülen 'Rektörün görev süresinin 5 yıl olmasını uygun buluyorum.' maddesi (madde 15) öğretim elemanlarının 'Kısmen Katılıyorum' aralığında görüş bildirdikleri bir maddedir (=3,21). Öğretim elemanlarının %31,1'i 'Katılıyorum' ve %26,2'si 'Kısmen Katılıyorum' yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının rektörün süresinin 5 yıl olmasını kısmen uygun buldukları ifade edilebilmektedir.

Tablo 18'de yer alan 'Bir kimsenin aynı devlet üniversitesinde iki defa rektörlük yapamamasını uygun buluyorum.' maddesi (madde 16) öğretim elemanlarının 'Kısmen Katılıyorum' aralığında görüş bildirdikleri bir maddedir (= 3,38). Bu maddeye öğretim elemanlarının çoğunluğu (%32,8'i) 'Tamamen Katılıyorum' yanıtını vermişlerdir. Öğretim elemanlarının %23'ü 'Ka-

tlımıyorum' derken %19,7'si ise 'Kısmen Katılıyorum' yanıtını vermişlerdir.

Tablo 19'da görüldüğü gibi 'Devlet üniversitelerinde sosyal ve beşeri bilimler, sağlık bilimleri, fen ve mühendislik bilimleri alanları esas olmak üzere aynı bilim alanından üst üste iki defa rektör seçilememesini uygun buluyorum.' maddesi (madde 17) yasa taslağındaki maddeler arasında öğretim elemanlarının kısmen olumlu olarak değerlendirdikleri diğer bir maddedir (= 3,36). Bu maddeye öğretim elemanlarının %27,9'u 'Tamamen Katılıyorum', %18'i 'Katılıyorum', %24,6'sı ise 'Kısmen Katılıyorum' yanıtını vermiştir. Üniversitelerde aynı alandan rektörlerin üst üste seçilmelerinin; üniversitenin farklı vizyonlar oluşturabilmeleri, farklı alanlarda gelişebilmeleri bakımlarından sınırlayıcı bir etken olarak görülmüş olabileceği ifade edilebilir.

Tablo 20'de görülmekte olduğu gibi 'Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışan personelin serbest meslek icra etmeleri, tacir sayılmayı gerektiren faaliyette bulunmaları, şirket yöneticisi veya denetçisi olmaları halinde disiplin cezası almalarını uygun buluyorum.' maddesine (madde 18) öğretim elemanları-

Tablo 16: Öğretim Elemanlarının 14. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
14. Yükseköğretim kurulunun akademik performans ölçütlerine taslakta yer vermemesini uygun buluyorum.	3,3	2	9,8	6	24,6	15	29,5	18	32,8	20	2,21

Tablo 17: Öğretim Elemanlarının 15. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
15. Rektörün görev süresinin 5 yıl olmasını uygun buluyorum.	14,8	9	31,1	19	26,2	16	16,4	10	11,5	7	3,21

Tablo 18: Öğretim Elemanlarının 16. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
16. Bir kimsenin aynı devlet üniversitesinde iki defa rektörlük yapamamasını uygun buluyorum.	32,8	20	14,8	9	19,7	12	23,0	14	9,8	6	3,38

Tablo 19: Öğretim Elemanlarının 17. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
17. Devlet üniversitelerinde sosyal ve beşeri bilimler, sağlık bilimleri, fen ve mühendislik bilimleri alanları esas olmak üzere aynı bilim alanından üst üste iki defa rektör seçilememesini uygun buluyorum.	27,9	17	18,0	11	24,6	15	21,3	13	8,2	5	3,36

nın geneli 'Kısmen Katlıyorum' aralığında görüş bildirmişlerdir (=2,67). Öğretim elemanlarının %24,6'sı 'Hiç Katılmıyorum' ve 'Kısmen Katlıyorum' yanıtını verirken %23'ü 'Katılmıyorum' şeklinde görüş bildirmişlerdir. Öğretim elemanlarının devlet yükseköğretim kurumlarında çalışan personelin serbest meslek icra etmeleri, tacir sayılmayı gerektiren faaliyette bulunmaları, şirket yöneticisi veya denetçisi olmaları halinde disiplin cezası almalarını pek uygun bulmadıkları ifade edilebilir.

Tablo 21'de görülen 'Profesörlüğe atanma öncesinde, doçentlik sonrası toplam beş yılın en az üç yılında üniversitede çalışma zorunluluğu getirilmesini uygun buluyorum.' maddesi (madde 19) öğretim elemanlarının 'Kısmen Katlıyorum' aralığında görüş bildirdikleri bir maddedir (= 3,38). Öğretim elemanlarının %32,8'i 'Katlıyorum', %21,3'ü 'Tamamen Katlıyorum' ve %19,7'si 'Kısmen Katlıyorum' yanıtını vermişlerdir.

Tablo 22'de görüldüğü üzere 'Araştırma görevlilerinden, atandığı tarihten itibaren yüksek lisans için azamî üç yıl, doktora için azamî altı yıl, toplamda azamî dokuz yıl içinde doktora ve sanat-

ta yeterlilik eğitim-öğretimini başarıyla tamamlayan araştırma görevlileri, doktoralarını tamamladıkları tarihten itibaren bir yıl daha araştırma görevlisi olarak çalışabilirler. Bu sürenin sonunda kadroyla ilişkilerinin kesilmesini uygun buluyorum.' maddesine (madde 20) öğretim elemanları genel olarak 'Kısmen Katlıyorum' aralığında görüş bildirmişlerdir (=3,13). Öğretim elemanlarının %24,6'sı 'Tamamen Katlıyorum' yanıtını verirken %19,7'si 'Katlıyorum' ve 'Katılmıyorum' yanıtını vermişlerdir.

Tablo 23'te görüldüğü gibi 'Bölüm kurulunda öğrenci temsilcisinin oy hakkının bulunmamasını uygun buluyorum.' maddesi (madde 21) öğretim elemanlarının genel olarak 'Kısmen Katlıyorum' aralığında görüş bildirdikleri bir maddedir (=2,92). Bu maddeye öğretim elemanlarının %24,6'sı 'Katılmıyorum', %19,7'si 'Katlıyorum' ve 'Hiç Katılmıyorum' yanıtını vermişlerdir. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının bölüm kurulunda öğrenci temsilcisinin oy hakkının bulunmamasını kısmen uygun buldukları ifade edilebilir.

Tablo 20: Öğretim Elemanlarının 18. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
18. Devlet yükseköğretim kurumlarında çalışan personelin serbest meslek icra etmeleri, tacir sayılmayı gerektiren faaliyette bulunmaları, şirket yöneticisi veya denetçisi olmaları halinde disiplin cezası almalarını uygun buluyorum.	11,5	7	16,4	10	24,6	15	23,0	14	24,6	15	2,67

Tablo 21: Öğretim Elemanlarının 19. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
19. Profesörlüğe atanma öncesinde, doçentlik sonrası toplam beş yılın en az üç yılında üniversitede çalışma zorunluluğu getirilmesini uygun buluyorum.	21,3	13	32,8	20	19,7	12	14,8	9	11,5	7	3,38

Tablo 22: Öğretim Elemanlarının 20. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
20. Araştırma görevlilerinden, atandığı tarihten itibaren yüksek lisans için azamî üç yıl, doktora için azamî altı yıl, toplamda azamî dokuz yıl içinde doktora ve sanatta yeterlilik eğitim-öğretimini başarıyla tamamlayan araştırma görevlileri, doktoralarını tamamladıkları tarihten itibaren bir yıl daha araştırma görevlisi olarak çalışabilirler. Bu sürenin sonunda kadroyla ilişkilerinin kesilmesini uygun buluyorum.	24,6	15	19,7	12	18,0	11	19,7	12	18,0	11	3,13

Tablo 23: Öğretim Elemanlarının 21. Maddeye İlişkin Görüşleri

Anket Maddesi	(5)		(4)		(3)		(2)		(1)		$\bar{x}$
	%	f	%	f	%	f	%	f	%	f	
21. Bölüm kurulunda öğrenci temsilcisinin oy hakkının bulunmamasını uygun buluyorum.	18,0	11	19,7	12	18,0	11	24,6	15	19,7	12	2,92

SONUÇ ve ÖNERİLER

Bu araştırma, yükseköğretim yasa taslağına ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerini ortaya koymak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Araştırmada elde edilen bulgular doğrultusunda sonuçları şöyle özetlemek mümkündür:

1. Araştırmaya katılan öğretim elemanlarının büyük çoğunluğu, tamamen veya kısmen de olsa yasa taslağına ilişkin bilgi sahibidirler.
2. Öğretim üyelerine ücretli araştırma izni verilmesi anket maddeleri arasında öğretim elemanlarının en olumlu değerlendirdikleri maddedir.
3. Öğretim elemanları, atama ve yükselme kriterlerinin tüm üniversitelerde ortak olmasını olumlu olarak değerlendirmektedirler.
4. Öğretim elemanları, idarecilerin faaliyet puanlarının hesaplanırken birimlerinde çalışan öğretim elemanlarının önceki yıllara göre akademik faaliyet puanı ortalamalarındaki artışın dikkate alınmasını yerinde bir uygulama olarak görmüş ve olumlu olarak değerlendirmişlerdir.
5. Araştırmaya katılan öğretim elemanları, ülkemizde özel üniversitelerin kurulmasını ve bu girişimlerin desteklenmesini olumlu olarak değerlendirmektedirler.
6. Öğretim elemanları, alanı yabancı dil olan meslektaşlarının yardımcı doçentliğe atanma kriterlerinde dil puanlarının en az 90 olmasını uygun görmektedirler.
7. Öğretim elemanlarının geneli, devlet üniversitelerinde aynı bilim alanından üst üste iki defa rektör seçilememesini olumlu olarak değerlendirmişlerdir.
8. Araştırmaya katılan öğretim elemanları yasa taslağı çalışmalarının YÖK'ün öncülüğünde yürütülmesini olumlu olarak değerlendirmişlerdir.
9. Öğretim elemanları, akademik performans ölçütlerinin neler olduğunun yasa da açıkça ifade edilmesini gerekli görmektedirler.
10. Öğretim elemanları, üniversite konseyine Bakanlar Kurulu tarafından iki üye seçilmesini uygun bulmamaktadırlar.
11. Öğretim elemanları, özlük haklarının yasa da net olarak ifade edilmesini istemektedirler.
12. Öğretim elemanları, bu yasa ile üniversitelerde özerkliğin artmayacağını düşünmektedirler.
13. Öğretim elemanlarının devlet yükseköğretim kurumlarında çalışan personelin serbest meslek icra etmeleri, tacir sa-

yılmayı gerektiren faaliyette bulunmaları, şirket yöneticisi veya denetçisi olmaları halinde disiplin cezası almalarını pek uygun bulmamaktadırlar.

Yasa taslağında akademik performans ölçütlerine, öğretim elemanlarının özlük haklarına açıkça yer verilmesi, üniversite konseyine seçilecek üyelerin üniversite iradesine bırakılması ve üniversitelerde özerkliği arttıracak düzenlemelere daha fazla yasa da yer verilmesi önerilmektedir. Bu araştırma sonucunda ve benzer çalışma sonuçlarından da elde edilen bulgular ışığında yasa taslağında gerekli değişikliklerin yapılmasının yararlı olacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Acar, A. (2012). Yükseköğretimin Yeniden Yapılandırılmasında Temel Bir Karar: Çeşitlilik. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2 (özel sayı), 32-34.
- Açıkgöz, Ö. (2012). Yükseköğretim Üzerine Bir Değerlendirme: Yeniden Yapılanma Sürecinde Bir Sistem Önerisine Giriş. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2 (özel sayı), 11-17.
- Akan, H. (2012). Yükseköğretimde Reform mu, Onarım mı? *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*. 2 (özel sayı), 24-25.
- Aktan, C. C. (2004). İdeal Bir Üniversite İçin On Temel İlke. C. C. Aktan (Ed.), *Nasıl Bir Üniversite?* (1. Baskı, pp. 13-21). İstanbul: Değişim Yayınları.
- Aktan, C. C. (2007). Yükseköğretimde Değişim: Global Trendler ve Yeni Paradigmalar. C. C. Aktan (Ed.), *Değişim Çağında Yükseköğretim* (pp. 1-43). İzmir: Yaşar Üniversitesi Yayını.
- Artut, K. (2008). Üniversitelerde Öğretim Görevlilerinin Sorunları ve Çözüm Önerileri. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 6(23), 50-69.
- Balaban, U. (2012). Türkiye'de Yükseköğretim Reformu ve ABD'de Endüstri-Üniversite İlişkisinin Tarihi. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 67(4), 25-61.
- Charle, C. & Verger, J. (2005). Üniversitelerin Tarihi. Çeviren: İsmail Yerguz. Ankara: Dost Kitabevi.
- Elmas, M. (2012). YÖK Tasarısı Üzerine. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(özel sayı), 38.
- Ergüder, Ü. (2012). "Yeni Bir Yükseköğretim Yasasına Doğru" Başlıklı Belge Hakkında Ön İzlenimler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(özel sayı), 26-27.
- Güçlü, A. (2012). Yeni YÖK Yasa Taslağı'nın Düşündürdükleri. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(özel sayı), 39-40.
- Günay, D. (2011). Türk Yükseköğretiminin Yeniden Yapılandırılması Bağlamında Sorunlar, Eğilimler, İlkeler ve Öneriler-I. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 1(3), 113-121.
- Kalaycı, Ş. (2010) SPSS Uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri, PegemA Yayınları, Ankara

- Karasar, N. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (23. Baskı). Ankara: Nobel.
- Küçükcan, T., & Gür, B. S. (2009). *Türkiye’de Yükseköğretim: Karşılaştırmalı Bir Analiz* (1. Baskı). Ankara: SETA.
- Marangoz, C. (2004). Çağdaş Üniversite Üzerine Düşünceler. C. C. Aktan (Ed.), *Nasıl Bir Üniversite?* (1. Baskı, pp. 159-192). İstanbul: Değişim Yayınları.
- Muğla Üniversitesi Sosyoloji Bölümü. (2012). *Kamuoyu İle Paylaşılan “Yükseköğretim Kanun Taslağı” Hakkında Muğla Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Görüşü*. Erişim: <http://yeniyasa.yok.gov.tr/>
- Özer, M. (2012). Türkiye’de Yükseköğretimin Yeniden Yapılandırılması ve Kalite Güvence Sistemi. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(özel sayı), 18-23.
- Özipek, B. B. (2004). Akademik Özgürlük. C. C. Aktan (Ed.), *Nasıl Bir Üniversite?* (1. Baskı, pp. 23-48). İstanbul: Değişim Yayınları.
- Tuncer, M. (2012). Hacettepe Üniversitesi Yeni Yükseköğretim Yasa Taslağı Önerisi-Özet Rapor. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(özel sayı), 28-31.
- Yavuz, M. (2012). Neden Yükseköğretim Reformu? *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 2(özel sayı), 1-5.
- Yıldırım, E., & Duman, M. (2004). Akademik Özgürlük ve Üniversite Özerkliği. C. C. Aktan (Ed.), *Nasıl Bir Üniversite?* (1. Baskı, pp. 75-86). İstanbul: Değişim Yayınları
- YÖK (2011). *Yükseköğretimin Yeniden Yapılandırılmasına Dair Açıklama*. Erişim: Aralık 2012, <http://yeniyasa.yok.gov.tr/?page=yazi&c=90&i=103>
- YÖK (2013). *Yeni Yasa Taslağı Önerisi (Ocak 2013)*. Erişim: Ocak 2013, <http://yeniyasa.yok.gov.tr/>